

"Published and distributed under permit (No. 634) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąjogos.

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.00
Užrubėję metams 5.00
Bostone ir apylinkėse metams 5.00

"DARBININKAS"

800 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VI, No. 140 (720).

SUBATA, GRUODŽIO 10 D., 1921.

Kaina 5 centai.

Naujas Vilniaus Valdytojas tes Zeligoskio darba

NAUJO VILNIAUS VALDYTOJO MANIFESTAS

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Gruodžio 1 d. Meštavičius perėmęs Vilniaus valdžią iš Zeligoskio, išleido miestų ir kaimų žmonės manifestą, kuriame ramino gyventojus, kad nesibaimintų dėl ateities, nes, nors, generolas Zeligoskis pasitraukė, bet girdi palieka Vilniuje "garbingą" kariuomenę, kuriai jis vadovavo ir netoli esanti narsų lenkų kariuomenė. Manifestas toliau sako, kad Zeligoskio pasitraukimas apsaugos Vilniaus seimą nuo įtarimų, buk seimo rinkimai įvyks po jo spaudimu.

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Yra davinų manyti, kad pasikėsimas nužudyti p. Galvanuską buvo P. O. W. (lenkų karinė organizacija)

ZELIGOSKIO ĮPĖDINIS VILNIUJE

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu lapkr. 30 d. Zeligoskis paskelbė savo įpėdinį Vilniuje Panevėžio dvarininką Aleksandrą Meštavičių.

PASITRAUKĖ DEL POLITINŲ MOTYVŲ

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu lapkr. 30 d. Zeligoskis paskelbė dekretą šaukti Vilniaus seimą sasio 8 d. Šio dekretu Zeligoskis ramina savo šalininkus nenusiminti, nes jis pasitraukė iš Vilniaus dėl politinių motyvų. Kariuomenė pasiliekanči tati vėdais ir išorinį priešą apgalėsianti.

KALBINO ŽYDUS DALYVAUTI RINKIMUOSE.

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu Vilniaus miesto salėje buvo Zeligoskio surengtas pokylis. Šiame pokilyje lietuvių nebuvo, gudų buvo tik avantiūristas Aleksinas, o žydų buvo "ait" laikraščio redaktorius (iš Lenkijos specialiai atgabentas žydas leisti jį kalba, bet lenkų orientacijos, laikraštį.) Zeligoskis savo prakalboje, kalbino žydus dalyvauti Vilniaus seimo rinkimuose.

UŽDARĖ LIETUVISKOS DVASIOS LAIKRAŠČIUS

Vašingtonas, XII-7 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu lenkų vyriausybė Vilniuje uždarė lenkų kalba lietuvių orientuotus laikraščius. Lenkų vyriausybė konfiskavo pralėtus leisti Vilniuje vienadienis laikraščius vardais "Adamova," "Jozef," ir tt.

APLEIDŽIA AIRIJĄ.

London. — Anglija Airijoje turėjo 45.000 kareivių. Juos pradėjo iš ten gabenti namo. Airija turės teisę laisvą savo kariuomenės 21.000 kareivių.

ISDAVE LENKŲ PASLAPTIS.

LENKIJOS PASLAPTIS TURI VOKIETIJĄ.

Varšava. — Visa Lenkija sudrebėjo baisia išdavystės žinia. Sosnowce susekta keleto lenkų oficerių išdavystė. Ikšiol suimta trys oficeriai už išdavimą vokiečiams lenkų-francūzų kariuomenės paslapčių. Išdavikų vardai nepaskelbti, nes dar esą jų draugų. Iš Krakovo buvo pasiųstas specialis tyrinėtojas Dr. Florex ir jis susekė. Dr. dokumentai parduota už 50 milijonų markių.

BAISI NELAIME.

SPROGIMAS VOKIETIJOJ.

Berlin. — Dinamito dirbtuvė Saarlouise žuvo virš 100 žmonių. Ikšiol iškasta apie dvejatį dešėtyk lavonų. Sprogo aliejaus kubilas. Didesnė dirbtuvės dalis sugriauta. Sprogimas buvo baisus. Apylinkių namai labai nukentėjo. Vienų stogai nugriuvo, kitų sienos sprogo. Sprogimo vietoj kilo gaisrai, kurių net į artimą mišką buvo persimetę.

APDEGE ŠEŠI ŽMONES.

Lawrence, Mass. — Naktį po num. 11 Chardon st. buvo užsidegę. Namai yra trijų aukštų. Apdegė 6 žmonės, o du mirtinai apdegę.

NUSKENDO SUBMARINAS.

Suv. Valstijų submarinas 5-48 plaukė iš Bridgeporto į New London. Del kokios tai priežasties submarinas ėmė skęsti. Jureiviai iš skėstančio submarino išlindo per torpedų skylę. Visi jureiviai, kurių buvo 48, tapo išgelbėti.

KARIUOMENĖ SAUGOJA PAKAUNES.

Chicago. — Pakaunės išskiriant Chicago yra kariuomenių saugojamos. Darbininkų vadai skelbia, jog streikas yra pilniausias. Pavojingiausia padėtis yra St. Paul, Minn., Kansas City, Kan. ir Fort Worth, Tex.

KO PASIEKĖ BESI BY-LINEDAMAS.

BESI BY-LINEANT GALI PRALOBTI.

Bridgeport, Ct. — Vienas antininkas laimėjo bylą. Jo antis nušlamatavo pas kaimyną ir prisidėjo prie ančių būrio. Kaimynas jį pasisavino ir negrąžino geruotu. Tikrais savininkas užvedė bylą, kuri jam atsiėjo \$150. Anties vertė yra 65c.

BOMBOS PORTUGALIJOS SOSTINEJ.

Madrid. — Naktį gruodžio 5 d. Lisabone, Portugalijos sostinėje sprogo keletas bombų. Keletas įtarių žmonių suareštuota.

PACIOS MUSEIKA.

SUMUSE PACIĄ.

Brockton, Mass. — Mar. Jakavonienė buvo išėjusi į judomųjų paveikslų teatrą. Sugrįžo 10:30 val. vak. Jos vyras Alekas jį kaltino, būk jį važiuojant į Bostono hotelį pas pažįstamus. Tai vyras jį plutino iki 1:30 val. nakties. Jakavonienė pasiskundė teisėjui King distrikto teisme. Alekas apkaltintas pačios mušime. (Šitą žinią paskelbė "Boston Telegram." Matyt esama lietuvių).

NEGAUS PALIKIMO DEL SOCIALIZMO.

New York. — Ernest W. Longfellow, sūnus garsiojo Amerikos rašytojo, padarė pataisą savo testamentu. Atsaulkė palikimą dviem giminiams del jų socialistinių pakraipų. Visą savo palikimą (\$50.000) paliko Bostono Dailės Muzėjui.

TRYŠ SUBMARINAI.

Washington. — Suv. Valstijos statydina tris didžiulius submarinus. Jie galės plaukti po 10.000 mailių. Šie submarinai nusiginkluoti derybose nebus paskirti sunaikinimui. Viena torpeda šitokio submarino gali nuskandinti didžiausią šarvuotį. Ant kas submarino važiuos po 54 jureivius. Submarinai galės plaukioti čia, mėnesį be sustojimo.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

ZAPYSKIS. Šioj parapijoj yra gan daug gabių žmonių, viena gyvybę tai galiu ir jums Deja, nesama čionai prasiliavusių vadų. Todėl ir visos Zapyškio katalikiškosios draugijos tebeskursta. Pavasarininkų skyrius nors teherusena, tačiau dar ikišiol nestengė išplėsti savo veikimo. Vietinis lietuvių kooperatyvas (krautuvė) dėlėi žydų konkurencijos ir vėdėjį nepatyrimo irgi neparasmarkiausiai plinta. Žydai net žada po Naujų Metų taip pakelti mokesť už nuomavimą buto kooperatyvui, kad toji lietuvių krautuvė vargu jai galės išlaikyti. Dėlėi mūsų žmonių nesusipratimo Zapyškyje puikiai išsilaiko net šešios karčėms, per kurias plaukta plaukė žmonių pinigėliai į godžiaus žydų rankas. Ūkininkų Sąjungos skyrius savo plačiais užmynimais duoda vistik malonaus įspūdžio. Štai 6 lapkričio įvyko jų gausus susirinkimas. Klėrikui P. pirminkaujat galutinai nutarta įsteigti kur netoliese Zapyškio plytine. Tuo tikslu širinkta komisija iš veikliausių narių. Gal bent dabar mūsų ūkininkai suspės užbėgti žydamis už akių. Zapyškietiams būtų labai sveika, kad ne užilgo jie susilauktų į savo ūkininkų Sąjungos ar Krikščionių Darbininkų skyrių pritarusių vadų iš Amerikos, kurie galėtų jiems padėti įkūnyti savo gražiausius sumanymus. Nepamenu koks tai darbininkas iš Worcesterio siūnėia jiems "Draugų", kuriuo Zapyškietiai labai džiaugiasi.

VALLAI (Jankų v.) Per karą vokiečiai čia sugėdino ūkininko Gvazdinsko lentpiuvę ir garinį malūną. Tačiau Gvazdinskas nenusiminė ir dėka jo apskrums šandien vėl dirba jo atstatyta lentpiuvė. Baigiamas statyti ir garinis malūnas. Per šio ūkininko rankas yra perėję pirmos paskolos bonų už kokią porą tūkstančių aukšinių. Mat, pas mus yra galima už bonus pirkti gėrybių ir kitų valstybės gėrybių. Ir apskritai emus kiti mūsų krašto žmonės taip pat išmoko nekrauti savo pinigų į kišenių, bet leidžia juos apyvartoti. Neminėsiu to malonaus reiškinio, kad šandien beveik visa Lietuva yra nusagstyta kooperatyvinėmis šankrovomis bei bendroviomis, pasakysiu dar porą pavzdžių panašaus susipratimo. Antai.

KARČRŪDĖJE ūkininkas Gvazdaitis ruošia kokia tai mašinę degutui varyti. Jau išto lyto matyti išvestas koks tai beliktas ties galu naujos trobos. Seniau grūdėjų būk ūkininkas Ilačenus tuoj pradėsias velti audimus. Bet dabar nežinau ar tas jo "velniškus" dirba ar ne. Praeinant paminėsiu, kad karčrūdiečiai atsidėję ruošia orvidą mokyklą. Jau rodos šią žiemą galės ten persikraustyti Karčrūdės mokykla.

SUSNAVA (Šakių apskr.) Ūkininkas Urbonas vėl atstatė vokiečių sugėdintą lentpiuvę. Nepersenai pradėjo veikti ir garinis malūnas. Abidvi įstaigos užverstos darbu, nes Urbonas pasižymi savo sąžiningu darbo išpildymu, o apylinkės padėgėliai, norėdami atnaujinti savo trobesius pristato užtenkamai "maisto" lentpiuvei ir malūnui javų, iš kurių, deja, daugelis perėję per "bravorėlius" pavirsta svaiginančiais skystimėliais.

LEKĖČIAI (Šakių apskr.) Apsukrus valstiečių sąjungos vadai sugavę ūkininkų kapitalus įsteigė gan stiprią bendrovių. Tai bendrovė nusipirkus sklypą miško įkūrė lentpiuvę ir dabar jau pabaigė puikų garinį malūną. Jie nupirko ir erdvų namą, kuriame telpa bendrovės krautuvė ir taupomoji kasa. Gaila tik, kad draugų savo įstaigų darbu lekėtiečiai perša ir savo pažiūras. Bet žmonės dar sąžiningai tebeplodo savo tikybinės pareigas, matyti socialistai dar neįstengė sugrobtį ir jų krikščioniškųjų įsitikinimų. Iš gincų su Lekėčių socialistų vadai patyriau, kad jie kol kas nėra visiškai išsėmę visą socialistų išmintį ir čia atsiradus apsviesiesniam katalikų vadui ir tinkamai paveiktus iš Valstiečių Sąjungos Lekėčius gal tik atmintis liktų... Girdėt, kad Lekėčiuose manoma leisiant įsteigti 4 klasių progimnaziją. Čia jos reiktų. Gal daugiau mokslo įgiję lekėčiai atsipeiktų. Namai jau yra.

VILKIJOS-KAZLŲ ruoštu yra tiesiamas siaurasai geležinkelis. Jis per Kurakaimį, pro sarapinų, Jurg. Pusė darbo jau atlikta. Kitą rudenį mūsų išretintieji miškai beabejo išvys pro savo kamienus bedundant, traukinėlių su nudžiugusiais pakeleiviais. Kiek to geležkelio nutiesimas paims pinigų dar nežinau. Bet kad šia

vasarą geležkelio darbai atėmė pasakyti. Tai buvo mergina iš Tirmenų. Ją užmušė griūnas mėsas.

VALIAI (Jankų v.) Per karą vokiečiai čia sugėdino ūkininko Gvazdinsko lentpiuvę ir garinį malūną. Tačiau Gvazdinskas nenusiminė ir dėka jo apskrums šandien vėl dirba jo atstatyta lentpiuvė. Baigiamas statyti ir garinis malūnas. Per šio ūkininko rankas yra perėję pirmos paskolos bonų už kokią porą tūkstančių aukšinių. Mat, pas mus yra galima už bonus pirkti gėrybių ir kitų valstybės gėrybių. Ir apskritai emus kiti mūsų krašto žmonės taip pat išmoko nekrauti savo pinigų į kišenių, bet leidžia juos apyvartoti. Neminėsiu to malonaus reiškinio, kad šandien beveik visa Lietuva yra nusagstyta kooperatyvinėmis šankrovomis bei bendroviomis, pasakysiu dar porą pavzdžių panašaus susipratimo. Antai.

KARČRŪDĖJE ūkininkas Gvazdaitis ruošia kokia tai mašinę degutui varyti. Jau išto lyto matyti išvestas koks tai beliktas ties galu naujos trobos. Seniau grūdėjų būk ūkininkas Ilačenus tuoj pradėsias velti audimus. Bet dabar nežinau ar tas jo "velniškus" dirba ar ne. Praeinant paminėsiu, kad karčrūdiečiai atsidėję ruošia orvidą mokyklą. Jau rodos šią žiemą galės ten persikraustyti Karčrūdės mokykla.

SUSNAVA (Šakių apskr.) Ūkininkas Urbonas vėl atstatė vokiečių sugėdintą lentpiuvę. Nepersenai pradėjo veikti ir garinis malūnas. Abidvi įstaigos užverstos darbu, nes Urbonas pasižymi savo sąžiningu darbo išpildymu, o apylinkės padėgėliai, norėdami atnaujinti savo trobesius pristato užtenkamai "maisto" lentpiuvei ir malūnui javų, iš kurių, deja, daugelis perėję per "bravorėlius" pavirsta svaiginančiais skystimėliais.

LEKĖČIAI (Šakių apskr.) Apsukrus valstiečių sąjungos vadai sugavę ūkininkų kapitalus įsteigė gan stiprią bendrovių. Tai bendrovė nusipirkus sklypą miško įkūrė lentpiuvę ir dabar jau pabaigė puikų garinį malūną. Jie nupirko ir erdvų namą, kuriame telpa bendrovės krautuvė ir taupomoji kasa. Gaila tik, kad draugų savo įstaigų darbu lekėtiečiai perša ir savo pažiūras. Bet žmonės dar sąžiningai tebeplodo savo tikybinės pareigas, matyti socialistai dar neįstengė sugrobtį ir jų krikščioniškųjų įsitikinimų. Iš gincų su Lekėčių socialistų vadai patyriau, kad jie kol kas nėra visiškai išsėmę visą socialistų išmintį ir čia atsiradus apsviesiesniam katalikų vadui ir tinkamai paveiktus iš Valstiečių Sąjungos Lekėčius gal tik atmintis liktų... Girdėt, kad Lekėčiuose manoma leisiant įsteigti 4 klasių progimnaziją. Čia jos reiktų. Gal daugiau mokslo įgiję lekėčiai atsipeiktų. Namai jau yra.

Jonas Paukštys.

Rusai pulsia Lenkus.

PERSEKIOJA UZ TEISYBĘ.

LAISVĖ ŽODŽIO.

Walsenburg, Colo. — Lai kraštis "The Independent" buvo indėjęs editorialą kritikuojantį sargybinius (konstabilius). Tai už tai buvo suareštuotas ir uždarytas kalėjimas. Colorado Fuel & Iron Co. darbininkai buvo sustreikavę prieš numušimą alų 30 nuos. Tai sargybiniams buvo pašaukti pakrikdyti streiką. Tai minėtas laikraštis kritikavo būdą, kuriuo sargybiniams atliko savo darbą. Už tai redaktoriui buvo įkalintas. Gubernatoriui streiko vietoj buvo paskelbęs karo stovį.

PALEIDO KALINIUS.

London. — Anglijos karalius išleido manifestą, kiantį amnestiją visiems politiškiems Airijos kaliniams. Tuomi bus paleista 3,400 kalinių.

Gruodžio 14 d. Airijos parlamentas svarstys ar ratifikuoti padaryta sutartį su Anglija.

PERSISKYRIMAI AMERIKE.

Washington. — Kas 11 dienų Amerike suteikiama tiek persiskyrimų, kiek Anglijoje per metus. Kas keturių minučių dieną ir naktį viena pora Amerike susitaria del alimonės. Per 20 pastarųjų metų 3.767.182 vyrų ir moterų gavo persiskyrimus. Tose tragedijose buvo įvelta 5.600.000 vaikų.

UŽSISAKYKITE.

"Darbininko" spaustuvė pagamino puikių konvertų su paveikslėliu, kurs parodo Kristaus užgimimą. Jie tinka del idėjimo plotkų.

Gerb. vargonininkai teiks užsisakyti, nes tai geriausias pasveikinimas su šventomis Kalėdomis ir Naujais Metais.

Kainos labai priimanamos:

Už 1000 konvertėlių \$8.00
" 500 " \$6.00
" 300 " \$3.50
" 200 " \$2.75

Konvertų mieris 5x7 1/2. Užsakymus išpildysime tą pačią dieną.

"DARBININKAS."

366 Broadway, Boston 27, Mass.

RUSIJA RODO LENKIJOS SUNYBĘ.

Paryžius. — Laikraštis "Les Dernieres Nouvelles" skelbia, jog Rusijos užsienio reikalų ministeris pasiuntė sekančio turinio notą Anglijai:

"Kai Sovietų Rusija paskelbė sutinkanti išmokėti senas skolas, tai Lenkija be abejonės Francijos kurstoma griebiasi visokių priemonių kad tik griauti pasitikėjimą Rusijos valdžia ir atsiuntė mums įveidžiančią notą, kur mums prikiša sutarčių nepildymą.

Tos notos tikslu yra užmaskuoti Lenkijos veidmainystę. Nes Lenkija remdama Petluros ir Savinkovo bandas, skelbia, kad Ukrainoj kilo maištai prieš sovietus.

Po teisybei Lenkija remdama Petlurą ir Savinkovą, pirma sulaužė sutartį Rygoj padarytą. Kaip tik Savinkov apleido Varšavą, tai tuoj prasidėjo veikimas mišrių komisijų Varšavoj ir Maskvoj. Pasiūlėme Lenkijai geležinkelio sutartį. Lenkijos delegacija pasipriešino. Jei tik Lenkija nori palaikyti gerus santykius su mumis, tai mes nuo jos nereikalaujame nei jokio pasiaukojimo. Bet norime, kad ji nepasiduotų savo militaristų klikai. Lenkija mums reikalinga turėti del ekonominių santykių su Vokietija. Jei Lenkija neliauria del alimonės. Per 20 pastarųjų metų 3.767.182 vyrų ir moterų gavo persiskyrimus. Tose tragedijose buvo įvelta 5.600.000 vaikų.

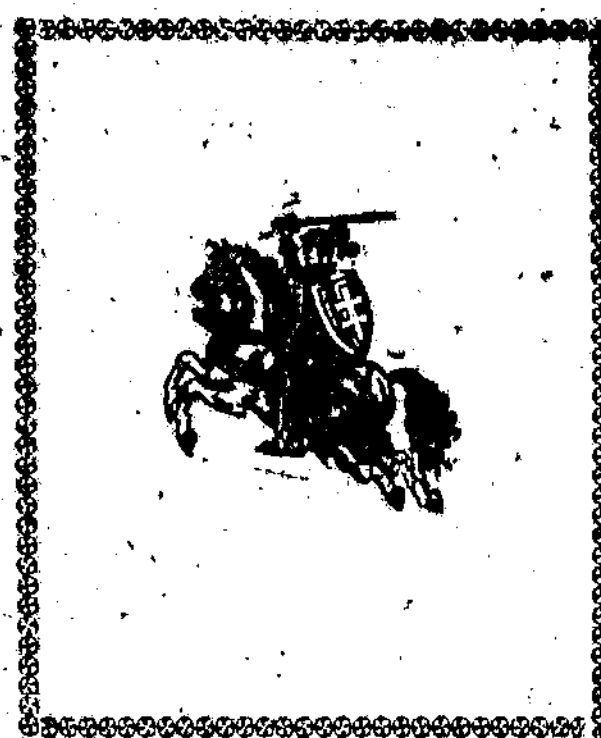
A.L.R.K.Fed ir TAUTOS FONDO KULTūros VAJAVUS MARSUTAS

Kalbės KUN. P. GARMUS.

Gruod. 8 d. S. Boston, Mass.
" 9 " Athol, Mass.
" 10 " Providence, R. I.
" 11 " 1 v. Norwood, Mass.
" 11 " 7:30 y. v. Montello, Mass.
" 12 " Northampton, Mass.
" 13 " Westfield, Mass.
" 14 " Thompsonville, Ct.
" 15 " Hartford, Conn.
" 16 " So. Manchester, Ct.
" 18 " 2 val. New Britain, Conn.
" 18 " 7:30 Ansonia, Conn.
" 20 " New Haven, Conn.
Kalbės kun. B. Bumšas.
Gruodžio 11 d. 2 val. Philadelphia, Richmond. 11 d. 7:30 v. Philadelphia, South Side.
Pradedant su gruod. 17 d. Pittsburgho apylinkė.
Fed. ir T. F. Sekret.

DARBININKAS

STAI JUMS DOVANOS!

Duodamos per Gruodžio Mėnesį

KIEKVIENAM PO **\$1.00** KALEDOMS.

Dabar nedarbas, algos menkos, todėl doleris didelis pinigas. Visi tad gaukite po siulomą Dolerinę.

VA, KAIP JĄ GAUTI:

Be laikraščio Tu nebusi ir negali be jo buti. "Darbininkas" per Gruodžio mėnesį numazina kainą VIENU DOLERIU. Metams buvo \$4.00, dabar \$3.00, užsienin (Lietuvon), Bostone ir apylinkėse \$5.00, dabar \$4.00. "Darbininkas" išeina tris sykius savaitėj, visuomet pilnas viso pasaulio žinių, indomiu straipsnių, eilių. "Darbininkas" yra pigiausias smagiausias ir naudingiausias darbininkams Laikraštis. Užsirašyk jį šiandie, ragink kitus tą padaryti.

Pinigus už prenumeratą siųsk "money orderiu" arba registruotam laiške adresu

DARBININKAS

366 Broadway, Boston 27, Mass.

[SI PUSLAPĮ NUKIRPKITE IR PAKABINKITE SĄLĖSE, KRAUTUVĖSE, KAD VISI ŽINOTŲ APIE ŠIAS DOVANAS.]

